

PROGRAM WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNY 2019 -2022

WSTĘP

Program Wychowawczo - Profilaktyczny ZSPS w Łodzi dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego, obejmuje treści i działania o charakterze wychowawczym, a także treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców. Treści i działania o charakterze wychowawczym są formułowane z uwzględnieniem definicji wychowania określonej w ustawie „Prawo oświatowe”, według której jest ono wspieraniem ucznia w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacnianym i uzupełnianym przez działania z zakresu profilaktyki problemów młodzieży. Przy czym przyjmuje się, że profilaktyka to proces wspomaganie człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie. Program Wychowawczo – Profilaktyczny Szkoły oraz Szkolny Zestaw Programów Nauczania tworzą spójną całość i uwzględniają wymagania opisane w podstawie programowej.

Obok zadań wychowawczych i profilaktycznych w szkole realizowane są również działania opiekuńcze odpowiednio do istniejących potrzeb.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny Szkoły powstał po konsultacjach z przedstawicielem Rady Rodziców, członkami Samorządu Uczniowskiego, Rady Pedagogicznej, z pielęgniarką szkolną. Został uchwalony przez Radę Rodziców, Samorząd Uczniowski i Radę Pedagogiczną.

PODSTAWA PRAWNA sprawdzić, czy są aktualne

Przy opracowaniu Programu Wychowawczo – Profilaktycznego Szkoły uwzględniono obowiązujące akty prawne, w szczególności:

- Konstytucja RP
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59) – art. 26, art. 84 ust. 2 pkt 1 i ust. 3.
- Konwencja o Prawach Dziecka uchwalona przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 20 listopada 1989r. (ratyfikowana przez Polskę 30 kwietnia 1991)
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2002r. Nr11, poz.109)
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr111, poz. 535)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. nr 35, poz.230 z późn. Zm.)
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Z 2003r. Nr24, poz. 198 z póź. Zm.)
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. Z 1996r. Nr10, poz. 55)
- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. 2015 poz.1916)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016- 2020 (Dz. U. 2016, poz.1492)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U.2001 nr 61 poz.624)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. 2015 poz.1249)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla szkoły branżowej I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. 2017 poz.356)
- Zarządzenie Komendanta Głównego Policji nr1619 z dnia 3 listopada 2010r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości

nieletnich oraz działań podejmowanych na rzecz nieletnich (Dz. U. KGP z dnia 12 listopada 2012r., nr 11 z późn. zmianami)

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. 2015 poz. 1113)
- Statut ZSPS im. Powstańców Wielkopolskich w Łodzi

ZAŁOŻENIA OGÓLNE PROGRAMU

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły przewidziano do realizacji we wszystkich typach szkół tworzących Zespół Szkół Przemysłu Spożywczego. Jego adresatem są więc wszyscy uczniowie, ich rodzice (w pierwszym rzędzie odpowiedzialni za wychowanie swego dziecka) oraz nauczyciele, którzy jednocześnie pełnią rolę współrealizatorów tego programu. Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest programem długoterminowym i będzie wzbogacany dodatkowymi zadaniami i formami oddziaływań zgodnymi z aktualnymi potrzebami szkoły. Realizacja szczegółowych zadań szkoły w tym zakresie, będzie więc uwzględniana w planie pracy szkoły na dany rok, jak i jej poszczególnych pracowników, struktur (wychowawcy klas, nauczyciele poszczególnych przedmiotów, pedagodzy szkolni, pielęgniarka, bibliotekarze, Samorząd Uczniowski, pracownicy administracji i obsługi). Nauczanie, wychowanie, profilaktyka to procesy nierozdzielnie ze sobą związane, to nieustający proces komunikacji. Program zakłada, zatem zaangażowanie wszystkich pracowników szkoły w jego realizację - pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych.

CELE PROGRAMU

Celem programu wychowania realizowanego w szkole są działania skierowane do ucznia- wychowanka. Proces wychowania rozumiemy, jako podejmowane w szkole działania wychowawczo-profilaktyczne. Uznajemy, że praca wychowawczo-profilaktyczna jest równie istotna jak realizowany w szkole proces dydaktyczny.

Podstawą Programu wychowawczo-profilaktycznego w naszej Szkole są uniwersalne zasady etyki respektujące chrześcijański system wartości.

Przyjęty przez naszą społeczność system aksjologiczny obejmuje wartości przypisane osobie i są nimi godność, mądrość, odpowiedzialność, wolność oraz poszczególnym sferom rozwoju człowieka i są to:

1. fizyczna (np. zdrowie, życie, aktywność fizyczna, odpoczynek, dobra materialne, zabawa)
2. psychiczna (np. wiedza, mądrość, twórczość, odkrywczość, twórczość, pozytywny stosunek do własnego rozwoju)
3. społeczna (np. budowanie relacji, porozumienie, współpraca, prawość, wierność, poczucie odpowiedzialności, uczciwość, szacunek, poszanowanie prawdy, dobroć, przyzwoitość, ojczyzna, naród, rodzina, patriotyzm, tradycja narodowa, demokracja, solidarność)
4. kulturowa (np. myślenie i wyobrażenia twórcza, rozwój talentów, aktywny i świadomy udział w kulturze, tradycjach narodowych, kultywowanie pamięci historycznej, ludowej)
5. światopoglądowa (np. szczęście, wiara, sens życia, miłość, braterstwo, praca dla dobra wspólnego)

Cele powyższe osiągnąć są w drodze działań wychowawczych, gdzie „wychowanie” należy rozumieć jako proces wspierania ucznia- wychowanka w rozwoju.

Podstawowe cele i wartości przyjęte do realizacji w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym stanowią podstawę dla stworzenia sylwetki absolwenta szkoły – czyli obrazu osoby kończącej szkołę, do którego osiągnięcia dążą wspólnie oddziaływania rodziców/opiekunów prawnych i pracowników szkoły.

SYLWETKA ABSOLWENTA

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły ma na celu ujednoczenie wszelkich oddziaływań wychowawczych i edukacyjnych pracowników szkoły oraz rodziców uczniów. Poprzez realizację zawartych w nim zadań dążą oni do wykształcenia poniższych priorytetów wychowawczych składających się na wzór osobowy absolwenta.

Absolwent naszej szkoły będzie osobą

- przygotowaną do życia w społeczeństwie i w rodzinie w oparciu o zasady równości, sprawiedliwości i demokracji,
- wrażliwą na cudzą krzywdę, zło i niesprawiedliwość,
- znającą i szanującą historię, kulturę i tradycję narodową,
- umiejącą dokonywać wyborów i ponosić ich konsekwencje,
- wolną od wpływów i zagrożeń patologicznych,
- umiejącą sobie radzić w sytuacjach stresowych,
- wszechstronnie przygotowaną do dalszego kształcenia i do pracy zawodowej, dbającą o własny rozwój.

UCZEŃ - WYCHOWANEK

Zadania wychowawczo-profilaktyczne uwzględnią problemy wynikające ze zmian zachodzących we współczesnym świecie zauważalnych w najbliższym otoczeniu ucznia (szkoła, rodzina, rówieśnicy, środowisko lokalne) i z przeprowadzonych obserwacji i badań własnych.

1. Kim jest nasz uczeń?

Naszymi uczniami- wychowankami są dziewczęta i chłopcy w przedziale wiekowym 16- 22 lata rozwijający własną tożsamość osobową i świadomość siebie, budujący stabilne i trwałe relacje z drugą osobą. Ich rozwój jest często zaburzony, co powoduje, że są niepewni własnej tożsamości, borykają się z poczuciem samotności, niezrozumienia i emocjonalnej izolacji od społeczeństwa.

Nasz uczeń to osoba:

- w okresie życia zwanym – *dorastanie* (12- 18 lat), dla którego najważniejszy jest problem tożsamości osobowej, pełnienie ról społecznych i relacje z innymi;
- w okresie życia zwanym – *wczesna młodość* (19-22 lata), dla którego najważniejsze są potrzeba intymności, izolacji i związku partnerskie

2. Co o nim wiemy?

Są to w większości osoby z niską motywacją do nauki, mające duże braki w umiejętnościach i wiadomościach, przekonane o własnej niższości i ograniczeniach nie do pokonania. Mają problemy z frekwencją, systematycznością i wytrwałością w dążeniach. Często pochodzą z rodzin dysfunkcyjnych, rozbitych z problemami emocjonalno- ekonomicznymi. Duży problem, dla większości, stanowi konsekwencja postępowania, ponieważ nie są zmotywowani do jakiegokolwiek działania.

3. Po co działamy?

Chcemy poprzez nasz program wychowawczo – profilaktyczny wzmocnić w uczniu- wychowanku poczucie stabilności, przynależności do grupy rówieśniczej i rodziny. Dać mu poczucie szacunku, bezpieczeństwa, możliwość rozwoju osobistego w sferze fizycznej, intelektualnej i duchowej.

4. Jakie chcemy osiągnąć efekty?

Pragniemy by nasi uczniowie – wychowankowie byli ludźmi asertywnymi, przedsiębiorczymi, świadomymi swych praw i obowiązków, empatycznymi, zdolnymi do pracy w grupie i umiejącymi bezinteresownie nieść pomoc potrzebującym a także zadbać o własny zdrowy styl życia.

CELE I ZADANIA DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH REALIZOWANYCH W ZESPOLE SZKÓŁ PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO w Łodzi

Głównym celem programu wychowawczo – profilaktycznego jest **ukształtowanie u uczniów kompetencji i umiejętności niezbędnych do świadomego kierowania własnym rozwojem i budowania pozytywnego projektu własnego życia.**

Zadania wychowawcze szkoły wynikające ze specyfiki fazy rozwojowej uczniów, sylwetki absolwenta i

wartości uznawanych w naszej szkole:

- stworzenie klimatu dla koleżeństwa, przyjaźni i szacunku dla człowieka
- rozwijanie u uczniów postawy dbałości o własne zdrowie i zdrowie innych ludzi oraz tworzenia środowiska sprzyjającego zdrowiu
- pomoc we właściwym przeżywaniu okresu dorastania i osiągnięciu dojrzałości psychoseksualnej
- zbudowanie prawidłowych relacji pomiędzy dziećmi i rodzicami, uczniami i nauczycielami oraz innymi dorosłymi
- przygotowanie uczniów do podejmowania przemyślanych decyzji, także poprzez umożliwianie dokonywania samodzielnych wyborów i współdecydowania w sprawach dla nich ważnych
- promowanie integralnej wizji seksualności człowieka, ukazanie jedności pomiędzy seksualnością a miłością i odpowiedzialnością
- wsparcie uczniów w gromadzeniu i wykorzystywaniu informacji potrzebnych do zaplanowania dalszej nauki i kariery zawodowej
- uświadomienie roli rodziny w życiu człowieka, promowanie budowania odpowiedzialnych związków i relacji międzyludzkich, których podstawą jest więź emocjonalna, efektywna komunikacja oraz wzajemne zrozumienie i szacunek
- ukształtowanie postawy obywatelskiej, poszanowania tradycji i kultury własnego kraju oraz szacunku dla innych kultur i tradycji
- promowanie praw człowieka i ich ochrony, zasad i procedur demokracji oraz stworzenie płaszczyzny działania w sprawach publicznych poprzez konstruktywne wyrażanie własnego zdania, współpracę z innymi przy planowaniu i realizacji zadań oraz braniu odpowiedzialności za efekty swoich działań
- ukształtowanie u uczniów postaw warunkujących sprawne i odpowiedzialne funkcjonowanie we współczesnym świecie oraz umiejętności rozpoznawania i rozwiązywania problemów najbliższego otoczenia
- wspieranie rozwoju moralnego i kształtowanie hierarchii wartości

Wychowanie ku wartościom w naszej szkole ma charakter procesu, który obejmuje:

- poznanie spektrum wartości preferowanych i urzeczywistnianych przez uczniów i ich rodziny
- wspomaganie uczniów w poznawaniu i rozumieniu wartości
- wspieranie uczniów w akceptacji świata wartości
- motywowanie i towarzyszenie w wolnym wyborze pozytywnych wartości
- wspomaganie uczniów w urzeczywistnianiu wartości i budowaniu właściwych struktur hierarchicznych poprzez kreowanie odpowiedniej atmosfery i sytuacji wychowawczych, które sprzyjają pozytywnemu działaniu i wprowadzaniu przez niego zmian w swoim zachowaniu
- inspirowanie uczniów do podejmowania działań budujących świat wartości w szerszym środowisku społecznym

W sytuacji występowania zagrożeń zakłócających prawidłowy rozwój uczniów i powodujących pojawienie się zachowań dysfunkcyjnych i sprzecznych z obowiązującymi normami w Zespole Szkół Przemysłu Spożywczego w Łodzi podejmowane są kompleksowe działania i interwencje profilaktyczne obejmujące:

- wspomaganie wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu (budowanie odporności)
- ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia
- inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.

Nauczyciele w swojej codziennej pracy, podejmują działania służące wzmacnianiu czynników chroniących prawidłowy rozwój uczniów i osłabianiu/eliminowaniu czynników ryzyka. Jako zadanie priorytetowe przyjmujemy budowanie i wzmacnianie pozytywnego klimatu społecznego i kultury szkoły, które w badaniach naukowych jednoznacznie są uznane za znaczące i na które mamy największy wpływ. W szczególności dążymy do:

- budowania pozytywnej więzi uczniów ze szkołą i nauczycielami w oparciu o wzajemne zaufanie i szacunek

- nawiązywania i utrzymywania prawidłowych relacji na płaszczyźnie uczeń-nauczyciel i uczeń-uczeń
- zapewnienia naszym wychowankom konstruktywnych sposobów spędzania czasu wolnego i rozwoju zainteresowań
- zmniejszania ekspozycji na negatywne wpływy społeczne
- ograniczanie skłonności do podejmowania ryzyka dla zabawy lub obrony swojej pozycji wśród rówieśników
- ustalenia w szkole klarownych zasad i norm dotyczących nieakceptacji dla zachowań antyspołecznych i destrukcyjnych
- wzmacniania u nauczycieli postawy troski i zaangażowania wobec uczniów
- opanowania i zrozumienia przez uczniów materiału nauczania
- osiągnięcia przez uczniów postępów w nauce
- zapewnienia uczniom pomocy w nauce
- ograniczania nieskutecznych strategii wychowawczo-profilaktycznych na rzecz nowoczesnych działań profilaktycznych

FORMY REALIZACJI ZADAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH

Program wychowawczo-profilaktyczny realizowany jest poprzez:

- codzienny kontakt wszystkich pracowników szkoły z młodzieżą naszej szkoły w zwykłych sytuacjach szkolnych
- zajęcia edukacyjne prowadzone przez nauczycieli
- kształcenie praktyczne i praktyki zawodowe
- realizację klasowych planów działań wychowawczo-profilaktycznych
- działania pedagoga szkolnego
- działalność Samorządu Uczniowskiego
- działania pielęgniarki szkolnej
- organizację i udział w uroczystościach i imprezach szkolnych, lokalnych i regionalnych
- przygotowanie młodzieży i organizację konkursów, olimpiad przedmiotowych, turniejów, zawodów sportowych
- wycieczki dydaktyczne i krajoznawcze
- wolontariat
- realizację projektów edukacyjnych, społecznych, kulturalnych o charakterze lokalnym i ogólnopolskim
- aktywną współpracę z rodzicami
- współpracę z instytucjami wspierającymi szkołę w realizacji działań wychowawczych (poradnie, fundacje, stowarzyszenia, sąd, policja, straż miejska)

Treści dotyczące obszarów wychowania i profilaktyki zawarte w podstawach programowych przedmiotów kształcenia ogólnego

Obszar: Zdrowie – edukacja zdrowotna

Przedsiębiorczość

- rozpoznaje mocne i słabe strony własnej osobowości; odnosi je do cech osoby przedsiębiorczej;
- zna korzyści wynikające z planowania własnych działań i inwestowania w siebie;

Wychowanie fizyczne

- ocenia reakcje własnego organizmu na wysiłek fizyczny o różnej intensywności;
- wyjaśnia, na czym polega prozdrowotny styl życia;
- wyjaśnia związek między aktywnością fizyczną i żywieniem a zdrowiem i dobrym samopoczuciem oraz omawia sposoby utrzymania odpowiedniej masy ciała we wszystkich okresach życia;
- wymienia choroby cywilizacyjne uwarunkowane niedostatkiem ruchu, w szczególności choroby układu krążenia, układu ruchu i otyłość, oraz omawia sposoby zapobiegania im;

- wyjaśnia, dlaczego zdrowie jest wartością dla człowieka i zasobem dla społeczeństwa oraz na czym polega dbałość o zdrowie w okresie młodości i wczesnej dorosłości;
- wyjaśnia, co oznacza odpowiedzialność za zdrowie własne i innych ludzi;
- omawia konstruktywne, optymistyczne sposoby wyjaśniania trudnych zdarzeń i przeformułowania myśli negatywnych na pozytywne;
- wyjaśnia, na czym polega praca nad sobą dla zwiększenia wiary w siebie, poczucia własnej wartości i umiejętności podejmowania decyzji;
- wyjaśnia, na czym polega konstruktywne przekazywanie i odbieranie pozytywnych i negatywnych informacji zwrotnych oraz radzenie sobie z krytyką;
- omawia zasady racjonalnego gospodarowania czasem;
- wyjaśnia, na czym polega samobadanie i samokontrola zdrowia oraz dlaczego należy poddawać się badaniom profilaktycznym w okresie całego życia;
- wyjaśnia, co to znaczy być aktywnym pacjentem i jakie są podstawowe prawa pacjenta;
- omawia przyczyny i skutki stereotypów i stygmatyzacji osób chorych psychicznie i dyskryminowanych (np. żyjących z HIV/AIDS);
- planuje projekt dotyczący wybranych zagadnień zdrowia oraz wskazuje na sposoby pozyskania sojuszników i współuczestników projektu w szkole, domu lub w społeczności lokalnej;
- omawia, na czym polega współuczestnictwo i współpraca ludzi, organizacji i instytucji w działaniach na rzecz zdrowia;
- wyjaśnia, jaki jest związek między zdrowiem i środowiskiem oraz co sam może zrobić, aby tworzyć środowisko sprzyjające zdrowiu.

Wychowanie do życia w rodzinie

- potrafi określić podstawowe źródło ludzkich kompleksów i podjąć próbę określenia źródła własnych kompleksów;
- akceptuje siebie, swoje słabe i mocne strony;
- rozumie trudności w osiągnięciu tożsamości płciowej, wie, gdzie szukać pomocy;
- jest odpowiedzialny za własny rozwój emocjonalny;
- rozumie, czym jest dojrzewanie: zna, rozumie i akceptuje kryteria dojrzałości biologicznej, psychicznej i społecznej;
- zna problemy okresu dojrzewania i sposoby radzenia sobie z nimi;

Etyka

- podaje przykłady działań, które są wyrazem troski o własne zdrowie i życie;

Obszar Relacje – kształtowanie postaw społecznych

WOS

- współpracuje z innymi – planuje, dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich;

Podstawy przedsiębiorczości

- wykorzystuje formy komunikacji werbalnej i niewerbalnej; podejmuje decyzje i ocenia ich skutki, zarówno pozytywne, jak i negatywne;
- charakteryzuje swoje role społeczne i typowe dla nich zachowania;
- stosuje różne formy komunikacji werbalnej i niewerbalnej w celu autoprezentacji oraz prezentacji własnego stanowiska;

Wychowanie do życia w rodzinie

- rozumie, na czym polega wierność, zaufanie i dialog w relacjach międzyludzkich;
- wskazuje różnice i podobieństwa między przyjaźnią, zakochaniem, miłością;
- rozumie znaczenie miłości w życiu człowieka;
- rozumie, że lepsze zrozumienie siebie powoduje lepsze zrozumienie innych;
- zna i rozumie podłoża konfliktów w rodzinie i określa ich przyczyny;

- wskazuje sposoby rozwiązywania konfliktów;
- posługuje się różnymi formami komunikowania się;
- odczytuje i interpretuje komunikaty;
- rozumie znaczenie mowy ciała w kontaktach interpersonalnych;
- potrafi lepiej zrozumieć siebie i drugiego człowieka;
- rozumie znaczenie odpowiedzialności w przeżywaniu własnej płciowości i budowaniu emocjonalnych więzi;

Obszar: Kultura – wartości, normy i wzory zachowań

Język polski

- dostrzega związek języka z wartościami oraz to, że stanowi on źródło poznania wartości (takich jak dobro, prawda, piękno; wiara, nadzieja, miłość; wolność, równość, braterstwo; Bóg, honor, ojczyzna; solidarność, niepodległość, tolerancja);
- dostrzega obecne w utworach literackich oraz innych tekstach kultury wartości narodowe i uniwersalne.

WOS

- znajduje i wykorzystuje informacje na temat sposobu, w jaki prawo reguluje życie obywateli;
- wyraża własne zdanie w wybranych sprawach na różnych forach publicznych i uzasadnia je;
- jest otwarty na odmienne poglądy;
- gromadzi i wykorzystuje informacje potrzebne do zaplanowania dalszej nauki i kariery zawodowej;

Wychowanie do życia w rodzinie

- rozumie, czym jest niepełnosprawność, starość, choroby, umieranie i śmierć, w tym w aspekcie życia rodzinnego;
- ma świadomość własnej tożsamości;
- rozumie potrzebę poznania siebie i kształtowania obrazu własnej osoby;
- rozumie potrzebę poznania swojego partnera;
- wyraża szacunek dla siebie i innych;
- jest tolerancyjny wobec odmienności kulturowych, etnicznych, religijnych, seksualnych;
- określa wartości i pojęcia związane z płciowością człowieka: męskość, kobiecość, miłość, rodzina, rodzicielstwo;
- porównuje role kobiet i mężczyzn w kontekście stereotypów;

Etyka i filozofia

- zna, rozumie i stosuje pojęcia niezbędne do opisu przeżyć i działań moralnych;
- zna i rozwija swoje zalety, rozpoznaje i eliminuje swoje wady;
- wyjaśnia, czym jest sumienie i jaką pełni rolę w życiu człowieka;
- wyjaśnia ideę rozwoju moralnego i podaje przykłady działań egoistycznych, konformistycznych, altruistycznych;
- wyjaśnia, na czym polega autonomia człowieka, podaje przykłady działań i postaw autonomicznych i nieautonomicznych;
- wyjaśnia, na czym polega interioryzacja wartości i norm moralnych;
- objaśnia, czym jest sens życia, uczciwość, roztropność, umiarkowanie, męstwo, honor, prywatność, asertywność, prawdomówność;
- dba o przedmioty będące jego prywatną własnością, własnością innych oraz będące własnością publiczną;
- potrafi podzielić się z innymi tym, co jest jego własnością;
- dostrzega i wyjaśnia związek między uczeniem się a wykonywaną pracą;
- wyjaśnia znaczenie pracy zarobkowej;
- rozważa problem własności intelektualnej; wyjaśnia, czym jest plagiat, oraz formułuje ocenę moralną dotyczącą plagiatu;
- jest świadomy, że postęp cywilizacyjny dokonuje się dzięki wiedzy; wyjaśnia, dlaczego wiedza jest

dobrem (wartością);

Obszar: Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)

WOS

- rozpoznaje prawne aspekty codziennych problemów życiowych i szuka ich rozwiązania;
- wymienia przestępstwa, których ofiarą najczęściej padają młodzi ludzie; wie, jak można próbować ich uniknąć, i przestrzega zasad bezpiecznego zachowania się w sytuacji zagrożenia;
- wyjaśnia, na jakich zasadach nieletni odpowiadają za popełnienie przestępstwa (środki wychowawcze i poprawcze);
- przedstawia przepisy prawne dotyczące sprzedaży i konsumpcji alkoholu, papierosów i narkotyków i wskazuje na konsekwencje ich łamania.

Podstawy przedsiębiorczości

- podejmuje racjonalne decyzje, opierając się na posiadanych informacjach, i ocenia skutki własnych działań;

Informatyka

- korzysta z podstawowych usług w sieci komputerowej, lokalnej i rozległej, związanych z dostępem do informacji, wymianą informacji i komunikacją, przestrzega przy tym zasad etykiety i norm prawnych, dotyczących bezpiecznego korzystania i ochrony informacji oraz danych w komputerach
- w sieciach komputerowych;
- omawia normy prawne odnoszące się do stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych, dotyczące m.in. rozpowszechniania programów komputerowych, przestępczości komputerowej, poufności, bezpieczeństwa i ochrony danych oraz informacji w komputerze i w sieciach komputerowych;

Wychowanie do życia w rodzinie

- rozumie, na czym polegają zagrożenia życia społecznego: alkoholizm, narkomania, agresja, sekty, pornografia;
- rozumie zasady przeciwstawiania się wszelkim manipulacjom – niebezpieczeństwom ze strony otoczenia;
- potrafi być krytyczny wobec treści szkodliwych dla młodzieży;
- wyjaśnia, na czym polega przemoc i przestępstwa seksualne; wskazuje możliwości zapobiegania im oraz sposoby obrony;
- wie, gdzie szukać informacji o ośrodkach pomocy psychologicznej, medycznej i prawnej; rozumie ich znaczenie;
- zna sposoby szukania pomocy w sytuacjach trudnych;

Etyka i filozofia

- zna swoje podstawowe prawa i obowiązki oraz wypełnia własne obowiązki;
- analizuje problem stosowania środków psychoaktywnych i formułuje ocenę moralną dotyczącą tego typu działań;
- podaje przykłady właściwego i niewłaściwego wykorzystywania nowoczesnych technologii informacyjnych;

HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ

Zadania do realizacji wynikają z celu ogólnego, jakim jest wspieranie uczniów w osiągnięciu pełnej dojrzałości w czterech podstawowych sferach: fizycznej, psychicznej (w tym m.in. emocjonalnej i intelektualnej), społecznej i duchowej. Dojrzałość fizyczną rozumie się jako prowadzenie zdrowego stylu życia, dojrzałość psychiczną – jako ponoszenie odpowiedzialności za siebie i współodpowiedzialności za innych oraz otaczający świat, dojrzałość społeczną – jako konstruktywne pełnienie ról społecznych, a

dojrzałość duchową – jako posiadanie konstruktywnego systemu wartości oraz poczucia sensu życia i istnienia człowieka.

Przedstawiony poniżej system działań wychowawczo-profilaktycznych uwzględnia potrzeby i stan zasobów szkoły, a sposób realizacji wskazanych celów jest często wspólny dla wszystkich wymienionych wyżej sfer.

Kalendarium działań na rok szkolny 2019/2020			
Lp	Działanie	odpowiedzialni	Sfera rozwoju ucznia
Działania całoroczne			
1.	Kształtowanie odpowiedzialności uczniowskiej za własne postępowanie poprzez stosowanie punktowego systemu oceniania	Wszyscy wychowawcy	społeczna
2.	Systemowe działania wychowawcze, związane z niewłaściwym zachowaniem uczniów na terenie szkoły – analiza nagan, uwag w dziennikach	Wszyscy wychowawcy pedagog szkolny	społeczna
3.	Realizacja w/w celów podczas nauczania poszczególnych przedmiotów zgodnie z podstawą programową	Nauczyciele poszczególnych przedmiotów	społeczna, psychiczna, duchowa, fizyczna
4.	Wyjścia klasowe, szkolne do placówek kultury (teatr, kino, galerie artystyczne, instytucje naukowe i dydaktyczne)	Wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog, nauczyciel bibliotekarz	społeczna, psychiczna, duchowa, kulturowa
5.	Zorganizowanie różnych form pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych	Wszyscy wychowawcy i pedagog szkolny	fizyczna, społeczna, psychiczna
6.	Indywidualne porady, rozmowy na temat funkcji rodziny, płciowości człowieka, rodzicielstwa oraz przekazywanie rodzicom i uczniom informacji o instytucjach pomocowych	Nauczyciel biologii, wychowawcy, pedagog szkolny, psycholog	fizyczna, społeczna, psychiczna, duchowa

7.	Otoczenie szczególną opieką uczniów będących rodzicami	wychowawcy klas, pedagog szkolny, pielęgniarka, dyrekcja	fizyczna, duchowa społeczna, psychiczna
8.	Stały kontakt i współpraca z kuratorami sądowymi (zawodowymi i społecznymi), pracownikami policji, Strażą Miejską w celu zapewnienia właściwej opieki prawnej uczniowi oraz jego rodzinie	pedagog szkolny, wychowawcy klas, dyrekcja	fizyczna, społeczna, psychiczna, duchowa
9.	Spotkania i prelekcje z funkcjonariuszami Policji lub Straży Miejskiej, warsztaty: „Bezpieczeństwo w sieci” „Przemoc w rodzinie i rówieśnicza” „Odpowiedzialność karna nieletnich”	pedagog	fizyczna, społeczna, psychiczna, światopoglądowa
10.	Spotkania klas ze specjalistami: lekarzami, dietetykami, ratownikami medycznymi	Koordynator promocji zdrowia	Fizyczna Psychiczna
11.	Godziny wychowawcze: <ul style="list-style-type: none"> • Tolerancja, empatia i szacunek • Wulgaryzmem mówimy nie! • Czym jest kultura osobista, czyli jak właściwie zachować się w różnych sytuacjach życiowych w szkole, domu i na ulicy? • Empatia – trudne słowo? • Radzenie sobie ze stresem. • Gdzie szukać pomocy w sytuacjach trudnych? 	Wychowawcy, pedagog, koordynacja: przewodnicząca Zespołu Wychowawców	Społeczna, psychiczna
12.	Kontrola bezpieczeństwa w szkole i wokół niej – monitoring, dyżury nauczycieli	nauczyciele dyżurujący, pracownicy administracji i obsługi	fizyczna, społeczna
13.	Kształtowanie zasad postępowania fair- play w życiu i w sporcie	Nauczyciele	społeczna
14.	Konsultacje dla uczniów przygotowujących się do egzaminów, osiągających wysokie lub słabe wyniki kształcenia oraz chcących rozwijać swoje zainteresowania	Wszyscy n-le	intelektualna
15.	Zajęcia z zakresu doradztwa indywidualnego Współpraca z doradcami zawodowymi ŁCDNiKP, organizacjami: <ul style="list-style-type: none"> • Polska Fundacja Dzieci i Młodzieży • OHP 	Wyznaczeni nauczyciele	społeczna, psychiczna

	<ul style="list-style-type: none"> • WUP • Fundacja Młodzieżowej Przedsiębiorczości 		
16.	Radzenie sobie z problemami związanymi z pracą zawodową (w tym: praktyczna nauka zawodu): <ul style="list-style-type: none"> • współpraca z PIP, • współpraca z pracodawcami indywidualne doradztwo	Nauczyciel bhp Kier. szk. prakt. Pedagog	społeczna, psychiczna, fizyczna
17.	Współpraca z organizacjami społecznymi: PCK, Hospicjum dla Dzieci, Fundacja Krwinka, Schronisko dla zwierząt – zbiórka darów, krwi	Koordinator promocji zdrowia SU	Społeczna, psychiczna, światopoglądowa
18.	Jestem EKO- propagowanie postaw proekologicznych	Wyznaczony nauczyciel Wychowawcy, nauczyciela	Społeczna, kulturowa
19.	Ekologiczne wędrowki „Spożywcza”	Wyznaczony nauczyciel	Społeczna, kulturowa, fizyczna, światopoglądowa
20.	Działalność Samorządu Uczniowskiego	Opiekunowie SU	społeczna
21.	Konsultacyjna Rada Uczniowska - omawianie spraw wychowawczych z przedstawicielami klas	pedagog, opiekunowie SU	Społeczna, światopoglądowa
22.	Działalność Szkolnego Ośrodka Kariery	Wyznaczeni nauczyciele	Społeczna, psychiczna
23.	Podejmowanie działań z zakresu wolontariatu	Wyznaczony nauczyciel	Społeczna, Psychiczna, światopoglądowa
24.	Propagowanie postaw patriotycznych	Wszyscy nauczyciele	Duchowa, społeczna, kulturowa
25.	Koordinowanie udziału szkoły/pocztu sztandarowego w uroczystościach państwowych i rocznicowych na terenie miasta	Wyznaczony nauczyciel	Duchowa, społeczna, kulturowa
26.	Opieka nad pocztym sztandarowym podczas uroczystości zewnętrznych	N – le w-f	Duchowa, społeczna, kulturowa
27.	Polska i świat - bieżące wydarzenia – lekcje historii, wiedzy o społeczeństwie, godziny wychowawcze (plany wychowawcze klas)	<u>Nauczyciel historii</u> Wychowawcy klas	Duchowa, społeczna, kulturowa, światopoglądowa
28.	Promocja szkoły	Zespół d/s promocji	Społeczna,

			psychiczna
29.	Zwiedzanie miejsc pamięci narodowej	<u>Nauczyciel historii</u>	Duchowa, społeczna, kulturowa, światopoglądowa
30.	Opieka nad uczniami oraz współpraca z ich rodzicami, w przypadku niepowodzeń szkolnych; diagnoza przyczyn	wszyscy nauczyciele, pedagog	fizyczna, społeczna, psychiczna
31.	Współpraca nauczycieli i pedagoga z PPP, psychologiem, opieką społeczną	Wszyscy nauczyciele, Pedagog szkolny	Społeczna, psychiczna
32.	Opracowanie i wdrożenie form pomocy uczniom posiadającym opinię lub orzeczenie PPP	Nauczyciele zespołów oddziałowych	Społeczna, psychiczna
33.	Zajęcia indywidualne z pedagogiem/psychologiem szkolnym	Pedagog szkolny	Społeczna, psychiczna
34.	Pomoc uczniom znajdującym się w trudnych sytuacjach życiowych i materialnych	Wychowawcy, pedagog szkolny	Społeczna, psychiczna
35.	Pogadanki z klasami (w odpowiedzi na zaistniałe sytuacje czy zdarzenia społeczne lub szkolne wymagające omówienia)	pedagog szkolny	Społeczna, psychiczna, kulturowa, światopoglądowa
36.	Przejawy dyskryminacji w środowisku szkolnym – diagnoza, ewentualne działania przeciwdziałające różnym formom dyskryminacji	pedagog szkolny, wszyscy pracownicy szkoły	Społeczna, psychiczna, kulturowa, światopoglądowa
37.	Tablica informacyjna pedagoga szkolnego	Pedagog szkolny	Społeczna, psychiczna,
38.	Kształtowanie racjonalnego wyboru dalszej drogi życiowej – zajęcia dla kończących klas prowadzone przez doradców zawodowych ŁCDNiKP	Wyznaczeni nauczyciele	Społeczna, psychiczna
39.	Indywidualne konsultacje dla uczniów, w szczególności doradztwo w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> • Profilaktyki chorób cywilizacyjnych • Problemów wieku dojrzewania • Problemów związanych z higieną i dbałością o własne zdrowie 	Pielęgniarka szkolna	Społeczna, psychiczna
Wrzesień			
1.	Diagnoza sytuacji rodzinnych ucznia, rozpoznanie zagrożeń (różnorodnych - materialna, zdrowotna psychiczna, rodzinna)	Wychowawcy, wszyscy pracownicy szkoły	Społeczna, psychiczna
2.	Zajęcia integracyjne w klasach pierwszych w formie warsztatów i gier psychologicznych	Pedagog	społeczna
3.	Zajęcia sportowo – integracyjne dla klas pierwszych – rywalizacja międzyklasowa zgodna z zasadami fair- play	Nauczyciele w-f i wychowawcy klas pierwszych	Fizyczna, psychiczna, społeczna
4.	Wybory Samorządów Klasowych	wychowawcy	społeczna
5.	„Sportowe zakończenie lata” zajęcia sportowo	Nauczyciele w-f	Fizyczna,

	-rekreacyjne dla wybranych klas z pobliskich szkół podstawowych.	i wychowawcy klas pierwszych	psychiczna, społeczna.
6.	Przypomnienie kadrze pedagogicznej obowiązujących „Procedur postępowania w sytuacjach szczególnych zagrożeń”; wywieszenie dokumentu w pokoju nauczycielskim:	dyrekcja, prac. sł. bhp, pedagog szkolny	fizyczna, społeczna
7.	Przeprowadzenie wśród uczniów ankiety, według skonstruowanego wzoru, która posłuży wychowawcom klas do „wstępnego” poznania sytuacji rodzinnej, osobistej (w ramach programu „Pierwszoklasista):	wychowawcy klas przy wsparciu pedagoga szkolnego	fizyczna, społeczna
8.	Przeprowadzenie wśród uczniów ankiet dotyczących treści, które chcieliby omawiać na godzinach wychowawczych z zakresu: edukacji prozdrowotnej, pomocy psychologiczno-pedagogicznej	Koordinator promocji zdrowia, pedagog	społeczna, psychiczna, fizyczna
9.	Przypomnienie uczniom treści zawartych w najważniejszych aktach prawnych szkoły.	pedagog -kl. pierwsze, Wychowawcy - klasy pozostałe	Psychiczna, społeczna
Październik			
1	Dzień Edukacji Narodowej Uroczystość szkolna Turniej o puchar Dyrektora Szkoły	samorząd uczniowski Nauczyciele w-f	Fizyczna, psychiczna, społeczna
2.	Wybory do parlamentu – w jaki sposób wybieramy władze w Polsce?	Wychowawcy, n-l WOS	społeczna, psychiczna,
3	Moda na „dopalacze” - o groźnych skutkach zażywania substancji psychoaktywnych.	Wychowawcy klas i pedagog szkolny	Fizyczna, psychiczna, społeczna.
4	Wycieczka rowerowa	Nauczyciele w-f	Fizyczna, psychiczna, społeczna.
5	Ogólnopolski Tydzień Kariery	Zespół d/s promocji	Fizyczna , psychiczna, społeczna
6	Omówienie na posiedzeniu Rady Pedagogicznej sytuacji wychowawczej w klasach pierwszych: sytuacja rodzinna i materialna uczniów, stan zdrowia, dysfunkcje, trudności wychowawcze oraz inne informacje o pierwszoklasistach	dyrekcja, wychowawcy klas, pedagodzy, pielęgniarka szkolna, nauczyciele uczący w klasach I	społeczna, fizyczna psychiczna,
7.	Stanisław Moniuszko – 200 – lecie urodzin (Rok Moniuszkowski), Fryderyk Chopin – 170 rocznica śmierci - gazetka	Wyznaczony nauczyciel	kulturowa, społeczna
Listopad			
1.	Święto niepodległości – lekcje wych., gazetka	Wychowawcy,	kulturowa,

		wyznaczony nauczyciel	społeczna
2.	Obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia Tytoniu	Pedagog szkolny, pielęgniarka szkolna	fizyczna, społeczna, psychiczna, światopoglądowa
3.	Zorganizowanie szkolnego Konkursu Wiedzy o AIDS	Nauczyciel biologii, pedagog szkolny	fizyczna, społeczna, psychiczna, światopoglądowa
4.	Andrzejki szkolne – obyczaje, obrzędy, wróżby	Samorząd uczniowski	kulturowa, społeczna
Grudzień			
1.	Konkurs „Chatka z piernika”	Wyznaczony nauczyciel	psychiczna, społeczna, kulturowa,
2.	Boże Narodzenie Wigilie klasowe Wigilia Szkolna	Wychowawcy	psychiczna, społeczna, kulturowa, światopoglądowa.
3.	Akcja " Podziel się wigilią"	Samorząd Uczniowski i wyznaczeni nauczyciele	Psychiczna, społeczna, kulturowa, światopoglądowa
4.	Akcja „Wigilia Miejska”	Wyznaczeni nauczyciele	Psychiczna, społeczna, kulturowa, światopoglądowa
5.	Złość, agresja, przemoc – umiejętność rozpoznawania i wyrażania emocji.	Wychowawcy, pedagog	Fizyczna, psychiczna, społeczna
Styczeń			
1.	Dzień Patrona – Rocznica wybuchu Powstania Wielkopolskiego	Wyznaczeni nauczyciele, samorząd uczniowski	psychiczna, społeczna, kulturowa,
2.	Udział w akcji „Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy”	Samorząd Uczniowski z opiekunem	Psychiczna, społeczna, światopoglądowa
Luty			
2	Walentynki - poczta szkolna	Samorząd Uczniowski z opiekunem	Społeczna, psychiczna światopoglądowa
3	Dzień Bezpiecznego Internetu	Koordynator projektu	fizyczna,

		Twoje dane – twoja sprawa, pedagog szkolny	społeczna, psychiczna,
Marzec			
1.	Dzień Żołnierzy Wyklętych – gazetka, lekcje wychowawcze	n-l historii	psychiczna, społeczna, kulturowa
2.	Co jemy? – sesja popularno - naukowa	n-l chemii	psychiczna, społeczna, światopoglądowa
3.	Wiosenny tydzień promocji zdrowia	Koordinator promocji zdrowia	psychiczna, społeczna, kulturowa
Kwiecień			
1.	Dzień Mazurka	Zesp. ds. promocji	społeczna, kulturowa
2.	Rocznica wydarzeń w Katyniu i katastrofy smoleńskiej- gazetki szkolne, godz. wychowawcze	n-l historii, wychowawcy	psychiczna, społeczna, kulturowa
3.	Szkolny Konkurs na najsmaczniejszą potrawę z warzyw, ziół i owoców	Koordinator promocji zdrowia	Fizyczna, psychiczna, społeczna,
4.	Dzień Przedsiębiorczości	Wyznaczeni nauczyciele	Społeczna, psychiczna,
5.	Uroczyste zakończenie roku szkolnego dla maturzystów	Wych. klas czwartych, Rada Pedagogiczna	psychiczna, społeczna, kulturowa
Maj			
1.	Rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja - gazetka ścienna, lekcje wychowawcze	Nauczyciel historii, wychowawcy	psychiczna, społeczna, kulturowa
2.	100. rocznica urodzin Jana Pawła II – gazetka, lekcje wych.	Nauczyciel – katecheta, wychowawcy	psychiczna, społeczna, kulturowa
3.	Wiosenna wycieczka rowerowa	Nauczyciele wychowania fizycznego +SU	Fizyczna, psychiczna, społeczna
Czerwiec			
1	Dzień dziecka na sportowo	Nauczyciele wychowania fizycznego	Fizyczna, psychiczna, społeczna
2	Gazetka Szkolna dotycząca bezpiecznych wakacji/ciekawe miejsca w Polsce do odwiedzenia w czasie wakacji	pedagog	społeczna, psychiczna
4	Uroczyste zakończenie roku szkolnego	Wszyscy nauczyciele	społeczna, psychiczna,

EWALUACJA SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Przedmiot ewaluacji	Szkolny Program Wychowawczo-profilaktyczny
Główne zadania ewaluacji	<ul style="list-style-type: none"> – monitorowanie – diagnozowanie obszarów sukcesu i niepowodzenia – modyfikowanie – sprawdzenie efektów modyfikacji
Metody	<ul style="list-style-type: none"> – ankieta – wywiad – analiza dokumentów – obserwacja
Próba badawcza	<ul style="list-style-type: none"> – rodzice – uczniowie – nauczyciele – wychowawcy – pracownicy szkoły
Przebieg ewaluacji	<ul style="list-style-type: none"> – Badania <ul style="list-style-type: none"> • w toku realizacji • po zakończeniu cyklu rocznego – Analiza badań – efekty realizacji – Wnioski

Aby przeprowadzić ewaluację szkolnego programu wychowawczego zostanie powołany w celu uzyskania informacji zwrotnych od uczniów, rodziców, nauczycieli i wychowawców i pracowników szkoły, zespół do przygotowania narzędzi ewaluacyjnych. Pytanie kluczowe służyć ma próbie odpowiedzi na pytania, jakie czynniki sprzyjają bądź utrudniają realizację programu, czy i w jakim stopniu cele zostały osiągnięte, jakie wyniknęły pozytywne bądź negatywne następstwa programu, co zrobić dla udoskonalenia programu, jakich elementów zabrakło w programie.

Dzięki ewaluacji włączamy uczniów i rodziców w proces wychowawczy oraz mobilizujemy młodzież do wzięcia udziału we własnym kształceniu. Dzięki tym działaniom zyskujemy rzeczywisty obraz funkcjonowania szkoły widzianymi oczami wszystkich uczestników zaangażowanych w proces wychowawczy.